

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

листопад 2017– січень 2018

Інформаційний бюлетень Програми USAID «Нове правосуддя»

Новини у сфері законодавства та верховенства права

Новий Верховний Суд розпочав роботу

10 листопада 2017 року Президент Петро Порошенко підписав Указ № 357/2017 про призначення 113 суддів до чотирьох касаційних судів у складі нового Верховного Суду (ВС). Наступного дня, 11 листопада, судді прийняли присягу. 30 листопада 2017 року відбувся перший Пленум Верховного Суду, під час якого було вирішено низку організаційних питань, пов'язаних з початком його діяльності. Зокрема, Пленум обрав суддю Валентину Данішевську Головою Верховного Суду, а суддю Богдана Львова – її заступником. Крім того, Пленум затвердив Стратегію діяльності ВС, Правила процедур, Положення про апарат Верховного Суду, структуру апарату та штатний розпис апарату ВС. Новий Верховний Суд розпочав роботу 15 грудня 2017 року. З цієї дати Верховний Суд України, Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищий господарський суд України та Вищий адміністративний суд України припиняють свою діяльність та ліквідовуються у встановленому законом порядку.

XIV позачерговий з'їзд суддів України призначив Віктора Городовенка суддею Конституційного Суду України

13 листопада 2017 року XIV позачерговий з'їзд суддів України призначив Віктора Городовенка суддею Конституційного Суду України. До призначення Віктор Городовенко обіймав посаду голови Апеляційного суду Запорізької області. Під час з'їзду, також, було схвалено нову редакцію Регламенту призначення та звільнення суддів Конституційного Суду України з посад за квотою з'їзду суддів України. Однак, суддям не вдалося досягнути консенсусу щодо обрання ще двох членів Вищої ради правосуддя, як це передбачено Законом «Про судоустрій та статус суддів». У зв'язку із цим, було вирішено повернутися до цього питання під час XV чергового з'їзду суддів України, який відбудеться 5-7 березня 2018 року в Жовтневому палаці у Києві. Рада суддів України (PCY) схвалила попередній порядок денний з'їзду, який буде розглянутий з'їздом суддів України, що містить наступні пункти: доповідь керівництва PCY, Вищої ради правосуддя (ВРП) та Державної судової адміністрації; обрання членів ВРП, обрання членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та PCY.

Президент затвердив правопросвітницький проект «Я МАЮ ПРАВО!»

14 листопада 2017 року Петро Порошенко підписав Указ №361/2017 «Про оголошення в Україні 2018 року роком реалізації правопросвітницького проекту «Я МАЮ ПРАВО!». Згідно із Указом, Кабінет Міністрів затверджує національний план дій, а місцеві адміністрації розробляють та впроваджують регіональні плани дій щодо діяльності проекту. Міністерство юстиції відповідає за моніторинг виконання проекту. Програма USAID «Нове правосуддя» підтримала Мін'юст в розробці та впровадженні проекту «Я МАЮ ПРАВО!».

Офіційно опубліковано нове процесуальне законодавство

28 листопада 2017 року в газеті «Голос України» було офіційно опубліковано Закон «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» (№ 2147). Відповідно до перехідних положень Закону, він набрав чинності з дня початку роботи Верховного Суду - 15 грудня 2017 року. Раніше, 22 листопада 2017 року, [Президент Порошенко підписав Закон «Про внесення змін до Господарського](#)

[процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» \(№ 6232\)](#). Закон був прийнятий 3 жовтня 2017 року.

Законопроекти про Вищий антикорупційний суд передані до парламенту

22 грудня 2017 року Президент подав до парламенту проект Закону про Вищий антикорупційний суд ([№ 7440](#)) та проект Закону про внесення змін до Закону України «Про судоустрій та статус суддів» у зв'язку із прийняттям Закону України «Про Вищий антикорупційний суд» ([№ 7441](#)). Ці законопроекти спрямовані на реалізацію положень Закону «Про судоустрій та статус суддів» щодо створення Вищого антикорупційного суду України. Попри те, що законопроект має позитивні положення, рекомендації [висновку Венеційської комісії \(№ CDL-AD \(2017\) 020\)](#), а також Робочої групи донорів, міжнародних експертів та громадських організацій щодо основних положень створення Вищого антикорупційного суду в Україні (травень 2017 р.) були проігноровані. Пізніше, в грудні та січні, ще шість законопроектів щодо створення та функціонування Вищого антикорупційного суду були подані до Верховної Ради: проект Закону про внесення змін до Закону України «Про судоустрій та статус суддів» щодо антикорупційного суду ([№ 7440-1](#), автор народний депутат Валерій Писаренко); проект Закону про Вищий антикорупційний суд ([№ 7440-2](#), автор - народний депутат Сергій Каплін); проект Закону про Вищий антикорупційний суд ([№ 7440-3](#), автори – народні депутати Олена Сотник, Вікторія Войціцька, Роман Семенуха, Ярослав Маркевич, Олександр Опанасенко та Ірина Подоляк); проект Закону про Вищий антикорупційний суд ([№ 7440-4](#), автор – народний депутат Ігор Луценко); проект Закону про внесення змін до Закону «Про судоустрій та статус суддів» щодо прийняття Закону «Про Вищий антикорупційний суд» ([№ 7441-1](#), автори – народні депутати Олена Сотник, Вікторія Войціцька, Роман Семенуха, Ярослав Маркевич, Олександр Опанасенко та Ірина Подоляк) та проект Закону про внесення змін до Бюджетного кодексу України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про Вищий антикорупційний суд» ([№ 7483](#), автори – народні депутати Олена Сотник, Вікторія Войціцька, Роман Семенуха, Ярослав Маркевич, Олександр Опанасенко та Ірина Подоляк). Всі ці проекти розглядаються парламентськими комітетами та Головним науково-експертним управлінням для їх підготовки до першого читання. Вища рада правосуддя також розгляне законопроекти, як передбачено статтею 3 Закону «Про Вищу раду правосуддя», для надання консультативного висновку.

Новини Програми USAID «Нове правосуддя»

Орієнтаційна навчальна програма для новопризначених суддів Верховного Суду

В листопаді 2017 року Програма USAID «Нове правосуддя» спільно із проектами ОБСЄ, Посольства Канади, Європейського Союзу та Ради Європи надала підтримку Національній школі суддів України у проведенні восьмиденної орієнтаційної навчальної програми для 113 новопризначених суддів Верховного Суду. Програма USAID «Нове правосуддя» презентувала кожному судді Верховного Суду бібліотечку публікацій, виданих за підтримки програми, що висвітлюють теми верховенства права, прав людини, написання судових рішень, комунікації в судах, міжнародні та європейські стандарти у сфері судочинства, а також Кодекс суддівської етики та коментар до нього, книгу «Бути суддею» та інші видання. В рамках орієнтаційної програми Програма USAID «Нове правосуддя» провела тренінг з суддівської етики та доброчесності. До участі у ньому було запрошено суддю із Португалії Жозе Фернандо де Салазара Касанову Абрантеса, який виступив із доповіддю про високі етичні стандарти та конфлікт інтересів. Метою заходу стало сприяння дотриманню суддями високих етичних стандартів, як під час виконання своїх професійних обов'язків так і у позасудовій діяльності.

Новопризначені судді Верховного суду під час тренінгу з суддівської етики та доброчесності 20 листопада 2017, Київ. ФОТО: Програма USAID «Нове правосуддя»

Експерти обговорили шляхи вдосконалення інституту присяжних в Україні

30 листопада 2017 року Програма USAID «Нове правосуддя» спільно із Державною судовою адміністрацією України (ДСА) провели дискусію у форматі круглого столу щодо вдосконалення функціонування інституту присяжних в Україні. Представники ДСА, Ради суддів України, Національної асоціації адвокатів України,

органів місцевого самоврядування, судді, науковці, адвокати та місцеві експерти обговорили проблемні питання формування корпусу присяжних та залучення їх до процесу правосуддя, а також досвід інших країн для формування оптимальної для України моделі відбору та залучення присяжних. За результатами дискусії було розроблено рекомендації для їх подальшого впровадження на законодавчому рівні.

Міжнародна конференція «Судове адміністрування як складова реформи правосуддя»

1 грудня 2017 року Програма USAID «Нове правосуддя» спільно із українсько-канадським проектом «Підтримка судової реформи в Україні» та проектом Ради Європи «Підтримка впровадженню судової реформи в Україні» підтримали проведення Державною судовою адміністрацією України (ДСА) та Національною школою суддів міжнародної конференції «Судове адміністрування як складова реформи правосуддя». Під час конференції обговорювались плани та перспективи модернізації засад судового адміністрування та актуальні питання забезпечення діяльності судів в Україні. Програма USAID «Нове правосуддя» провела сесію «Міжнародні тенденції у судовому адмініструванні», під час якої були висвітлені питання оцінки якості роботи суду і підготовки висококваліфікованих судових адміністраторів, здатних втілювати інноваційні рішення в роботі суду, а також стандарти та найкращий досвід Ради Європи.

Програма USAID «Нове правосуддя» надала підтримку Мін'юсту у проведенні Всеукраїнського тижня права

5-9 грудня 2017 року Програма USAID «Нове правосуддя» надала підтримку Міністерству юстиції у проведенні Всеукраїнського тижня права, метою якого було підвищення обізнаності громадян щодо прав людини та доступу до правосуддя. Програма заходу включала надання безоплатних консультацій під час форуму «Правники суспільству» та Міжнародний правничий конкурс ім. В.М. Корецького для студентів юридичних факультетів. Як результат, загалом у заходах взяли участь 600 громадян, 200 - отримали індивідуальні юридичні консультації.

Експерти обговорили найкращі практики саморегулювання в медіації

Програма USAID «Нове правосуддя» продовжує допомагати українським зацікавленим партнерам у поширенні практики врегулювання конфліктів, а також у розробці сучасної нормативної бази для альтернативного вирішення спорів загалом та медіації зокрема. 8 грудня 2017 року Програма USAID «Нове правосуддя» спільно із Національною асоціацією медіаторів України провела конференцію [«Саморегулювання в медіації: від стандартів до прискореного росту практики альтернативного вирішення спорів в Україні»](#). В ході конференції експерти програми Тетяна Кисельова (Україна) та Алеш Залар (Словенія) презентували найкращі практики та набуті уроки Європейського Союзу та пост-радянських країн щодо саморегулювання в медіації. Учасники заходу – медіатори та фасилітатори діалогів із різних регіонів України – розпочали розробку єдиного підходу щодо процедури акредитації, відбору та підготовки медіаторів, моніторингу їхньої діяльності та підвищення кваліфікації тощо.

Учасники конференції «Саморегулювання в медіації: від стандартів до прискореного росту практики альтернативного вирішення спорів в Україні» 8 грудня 2017 року в Києві. ФОТО: Програма USAID «Нове правосуддя»

Громадські центри правосуддя: подолання перешкод в співпраці між судами, установами сектору юстиції та громадами

13 грудня 2017 року Програма USAID «Нове правосуддя» провела семінар з питань створення та розвитку Громадських центрів правосуддя (ГЦП) «Громадські центри правосуддя: подолання перешкод в співпраці між судами, установами сектору юстиції та громадами». ГЦП є новою для України моделлю співпраці між сектором правосуддя і спільнотою та участі громадян у сталому розвитку і удосконаленні сектору правосуддя. У заході взяли участь представники Вищої ради правосуддя, Ради суддів України, Державної судової адміністрації України, Міністерства юстиції, громадських організацій, а також судів, обласних адміністрацій та органів місцевого самоврядування, що висловили свою зацікавленість щодо участі в

пілотній програмі створення ГЦП. В ході семінару зацікавлені партнери ознайомились з кращими практиками щодо заснування, функціонування та оцінки діяльності ГЦП з досвіду країн Латинської Америки. Також учасники обговорили проекти концепцій заснування ГЦП в Україні та розробили рекомендації щодо подальших кроків в їх створенні та розвитку. Програма USAID «Нове правосуддя» надаватиме підтримку створенню щонайменше трьох ГЦП в регіонах України. З матеріалами семінару можна ознайомитись [ТУТ](#).

Відбулися тренінги «Фінансова перевірка майнових декларацій» для представників Вищої кваліфікаційної комісії суддів, Вищої ради правосуддя та Громадської ради доброчесності

Учасники тренінгу "Фінансова перевірка майнових декларацій" 15 січня 2018 року у Києві. ФОТО: Програма USAID «Нове правосуддя»

В січні 2018 року Програма USAID «Нове правосуддя» провела серію тренінгів «Фінансова перевірка майнових декларацій» для членів та працівників Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Вищої ради правосуддя та членів Громадської ради доброчесності. Метою заходу було покращення знань та навичок учасників, які необхідні під час перевірки досьє суддів та кандидатів на посаду судді щодо їх відповідності критеріям професійної етики та доброчесності. Експерти з питань боротьби з корупцією та конфлікту інтересів Тільман Хоппе (Німеччина) та Валц Калнинш (Латвія) ознайомили учасників з етапами та складовими належного процесу перевірки інформації, вказаної в деклараціях, а також підходами та методами оцінки правдивості даних у деклараціях на прикладі модельних справ. Також учасники навчались відслідковувати фінансові

потоки та виявляти різні схеми приховування майна. Це підвищить можливості ідентифікувати та відслідковувати недобросовісних декларантів, щоб усунути їх від процесу суддівського добору та конкурсів на посаду судді.

Запрацював call-центр Міністерства юстиції

Міністр юстиції Павло Петренко та директор Місії Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) в Україні, Білорусі та Молдові Сюзан Фрітц дали старт роботі call-центру Міністерства юстиції. Call-центр працюватиме на базі нового відкритого офісу, обладнаного за підтримки USAID, який також забезпечуватиме можливість особистого прийому громадян фахівцями та керівництвом міністерства. За словами очільника Мін'юсту, до створення повноцінного call-центру в міністерстві працювали окремі гарячі лінії за різними напрямками. Фактично громадяни не мали єдиної лінії, куди можна було б звернутися з будь-якого питання, і де б кожному допомогли спеціалісти Мін'юсту. Він зауважив, що центр працює у тестовому режимі з 18 липня минулого року. За цей час його співробітники прийняли понад 21 тис. звернень, серед яких понад 18 тис. дзвінків, 1,4 тис. електронних звернень та 1,8 тис. скарг. Сюзан Фрітц у свою чергу зазначила: «Ми вітаємо те, що Міністерство юстиції визнає пріоритетом надання громадянам доступних та орієнтованих на клієнтів адміністративних послуг. USAID також приємно надати допомогу у створенні цього call-центру, щоб забезпечити доступ громадян України до публічної інформації про послуги в сфері юстиції та швидке реагування на їх потреби у доступі до правосуддя. Сполучені Штати очікують на продовження реформ послуг в сфері юстиції відповідно до потреб українців. USAID і надалі підтримуватиме Мін'юст у цій важливій справі». Щоденно спеціалісти центру опрацьовують понад 150 звернень. Отримати консультацію, залишити звернення чи скаргу можна, зателефонувавши на багатоканальний номер 0 (44) 364 2393 або надіславши листа на електронну пошту callcentre@minjust.gov.ua. [Детальніше](#)

Міністр юстиції Павло Петренко та директор Місії Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) в Україні, Білорусі та Молдові Сюзан Фрітц під час відкриття call-центру Міністерства юстиції. ФОТО: Програма USAID «Нове правосуддя»

Анонси

Міжнародна конференція «Забезпечення якості юридичної освіти, університетська автономія та академічна свобода в контексті підготовки фахівців для правничої професії»

24-25 квітня 2018 року Програма USAID «Нове правосуддя» підтримає Міністерство освіти і науки та Міністерство юстиції в організації та проведенні Міжнародної конференції «Забезпечення якості юридичної освіти, університетська автономія та академічна свобода в контексті підготовки фахівців для правничої професії». Українські урядовці, представники провідних українських та іноземних правничих шкіл, міжнародні експерти, лідери думок з академічного середовища, правничої професії та громадянського суспільства обговорять: (1) поточний стан та сучасні тренди розвитку юридичної освіти в Україні та світі; (2) такі концепти, як «регульована правнича професія», «забезпечення якості юридичної освіти» та «університетська автономія», а також їх динамічну взаємодію у контексті підготовки правників 21-го сторіччя; (3) інновації у забезпеченні якості юридичної освіти, а також (4) засвоєні уроки та запропоновані рішення. Учасники конференції узагальнять її результати у рекомендаціях стосовно подальшого просування реформи юридичної освіти в Україні. Місце проведення: 24 квітня – Київський національний університет ім. Т.Шевченка, вул. Володимирська, 60, ауд. 329; 25 квітня - Київський національний університет ім. Т.Шевченка, вул. Володимирська, 60, актовa зала. Початок заходу о 10:00.

Програма USAID «Нове правосуддя»
Вул. Івана Франка, 36 , офіс 3, Київ, 01030
+38 (044) 581-3303
office@new-justice.com
www.newjustice.org.ua

Якщо Ви не бажаєте отримувати новини від нас, надішліть, будь ласка, цього листа на електронну скриньку jkuzmina@new-justice.com з темою "Видалити".